

4. KL 15:00-15:45 **Mars på Svalbard**

Foredragsholder:

Geolog Hans E.F. Amundsen, UiO
Mars har elveleier og uttørkede innsjøer som indikerer både rennende vann og en atmosfære tidligere i planetens historie. Vann på overflaten av Mars kan ha muliggjort eksistensen av primitive organismer, tilsvarende det tidligste livet på Jorda. Forskning på Svalbard kan være med på å gi oss svaret.

EKSPERTPANEL KL.16:00-16:30

Et ekspertpanel vil kunne svare på spørsmål etter siste foredrag 14 september. Benytt anledningen til å få svar på dine ubesvarte spørsmål om romfart.

UTSTILLERE

Norsk Romsenter

Deep Sky Exploration

Norwegian Experimental Amateur Rocketry

Cape Kaupang

Norsk Astronautisk Forening

NAF holder foredrag 3-4 ganger i året om aktuelle emner gjennom egne krefter og eksperter utenfor foreningen.

Aktuelle www-adresser:

Norsk Astronautisk Forening

www.romfart.no

Norsk Romsenter

www.spacecentre.no

**Norwegian Experimental
Amateur Rocketry**

www.near.no

Deep Sky Exploration

www.dse.no

Norsk Teknisk Museum

www.norsk-teknisk.museum.no

**National Aeronautics
and Space Administration, NASA**

www.nasa.gov

European Space Agency

www.esa.int

**National Space Development
Agency of Japan, NASDA**

www.nasda.gov

Telenor Space Systems Division

www.thor-satellites.com

Cape kaupang

<http://home.online.no/~oeivinbo>

Postboks 52 Blindern
0313 Oslo

ROMFARTSDAGENE 2003 **13.-14. SEPTEMBER**

NORSK TEKNISK MUSEUM
OSLO

Arrangør

Norsk Astronautisk Forening

Møteleder: Ivar Johansen

PROGRAM

13. SEPTEMBER

Kl. 11:45-12:00

Åpning av romfartsdagene ved foreningens leder, Per A. Marthinsen.

1 . Kl. 12:00-12:45

Satellittutvikling

Foredragsholder:

Odd Gutteberg, Direktør, Space Systems, Telenor Satellite Broadcasting.

Kommunikasjonssatellitter har økt og utviklet seg siden Early Bird, som verdens første kommersielle kommunikasjonssatellitt. Du får vite hvordan satellitter har utviklet seg siden 1965 , litt om Telenor sine Thor satellitter og hva vi kan forvente i tiden som kommer.

2 . Kl. 13:00-13:45

En norsk studentsatellitt, NCube

Foredragsholder:

Torfinn Lindem, UiO

Presentasjon av forarbeidet som ligger til grunn for den fremtidige studentsatellitten.

3. Kl. 14:00-14:45

International Space Camp i USA

Foredragsholdere:

Per Torbo, informasjonssjef Norsk Romsenter
Christina Aas, tidligere Space Camp deltager

Norsk Romsenter, sammen med en tidligere Space Camp deltager forteller om hvordan bli deltager og hvordan det oppleves å være deltager.

3 . Kl. 15:00-15:45

Norwegian Experimental Amateur Rocketry

Foredragsholder:

Frode Stensaa

NEAR, klubben med ambisjoner om å være de første amatørerne til å sende en rakett ut i verdensrommet. Måler er mer enn 100 kilometer opp i atmosfæren. For å klare dette har NEAR skaffet seg solid kompetanse innen alle berørte fagområder og gjennom mange rakettoppskytinger de siste årene.

4 . Kl. 16:00-16:30

Columbia-ulykken

Foredragsholder:

Per A. Marthinsen, Norsk Astronautisk Forening

1. februar 2003 opplevde vi den andre romfergeulykken siden første romfergeopp-skyting i april 1981. Hva skjedde og hvordan ser fremtiden ut for romfergeprogrammet.

14. SEPTEMBER

---

1 . Kl. 12:00 – 12:45

Vårt merkelige kosmos

Foredragsholder:

Knut Jørgen Røed Ødegaard
Astrofysisk institutt, UiO

Hva har vi lært med romteleskopet Hubble?

2 . Kl. 13:00 – 13:45

Romsonder

Foredragsholder:

Øyvind Guldbrandsen, Norsk Astronautisk Forening

Parallelt med den bemannede erobringen av det nære verdensrom har vi i over 40 år sendt ubemannede romfartøy på ferder mye lenger bort for å utforske planeter og andre legemer i Solsystemet.

3. Kl. 14:00-14:45

Utforskning av Mars

Foredragsholder:

Siv. Ing Erik Tandberg

Fire forskjellige romsonder er på vei til Mars. Noen av disse vil muligens gi oss svaret på om det har vært eller er liv på planeten.